

Suomen Metsätieteellinen Seura tieteen tukijana

Pekka Nygren
Suomen Metsätieteellinen Seura
pekka.nygren@metsatiede.org

Suomi metsäntutkimuksen edelläkävijänä – nykysovelluksia ja tulevaisuuden avauksia

10.5.2019

Kolme päälinjaa

2

- ▶ Tieteellinen julkaisutoiminta
  - ▶ kansainvälinen: Silva Fennica
  - ▶ kotimaiselle yleisölle: Metsätieteen aikakauskirja
  - ▶ väitöskirjasarja Dissertationes Forestales
- ▶ Tieteen tuloksista tiedottaminen
  - ▶ Metsätieteen päivä
  - ▶ Tieteiden päivät, Tieteiden yö, ym. tiedeseurojen yhteiset tilaisuudet
  - ▶ Tieteenalakerhojen esitelmätilaisuudet ja retkeilyt
- ▶ Tutkijanuran alkuvaiheen tukeminen apurahoin

Suomi metsäntutkimuksen edelläkävijänä – nykysovelluksia ja tulevaisuuden avauksia

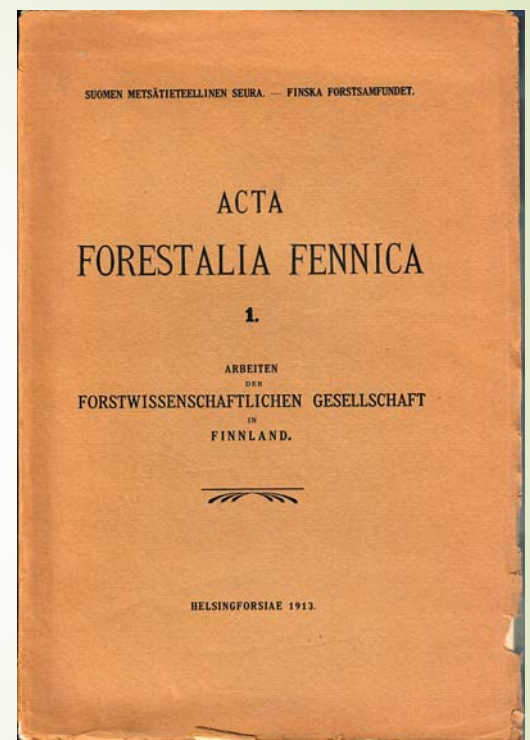
10.5.2019

Tiedejulkaiseminen on tutkimuspalvelu

- ▶ Tieteellisen julkaisemisen tehtävä on tuoda tutkimustulokset laajasti tiedeyhteisön ja tulosten käyttäjien tietoon.
- ▶ Julkaisuprosessi:
  - ▶ vertaisarviointi laadun takeena,
  - ▶ toimittaminen – erityisesti sähköisen julkaisun toimittaminen on ammattityötä,
  - ▶ julkaiseminen,
  - ▶ löydettävyyden ja saatavuuden takaaminen,
  - ▶ arkistointi – pitkäaikaissaatavuus.
- ▶ Julkaisija tarjoaa nämä palvelut tutkijalle.

1913: Suomen Metsätieteellisen Seuran julkaisutoiminta alkaa

- ▶ Acta Forestalia Fennica
  - ▶ ensimmäinen suomalainen metsäntutkimussarja
  - ▶ alusta alkaen kansainvälinen: julkaisukielenä saksa

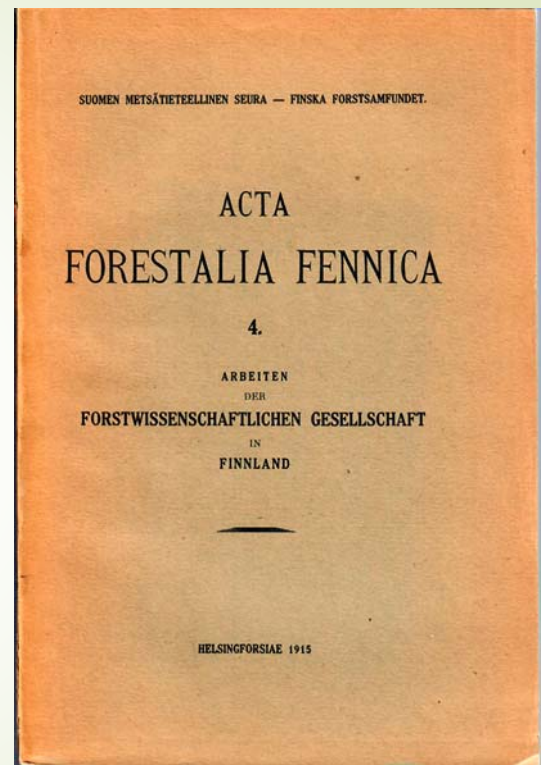

1915: suomesta metsätieteen kieli

5

- ▶ 1. maailmansodan sytyttyä Venäjän keisarikunnassa kiellettiin saksankielisten tekstien painaminen.
- ▶ "Saksalaisia emme ole, venäläisiä emme tahdo olla – olkaamme siis suomalaisia".
- ▶ Olli Heikinheimon väitöskirja "Kaskiviljelyn vaikutus Suomen metsiin".

Suomi metsäntutkimuksen edelläkävijänä – nykysovelluksia ja tulevaisuuden avauksia

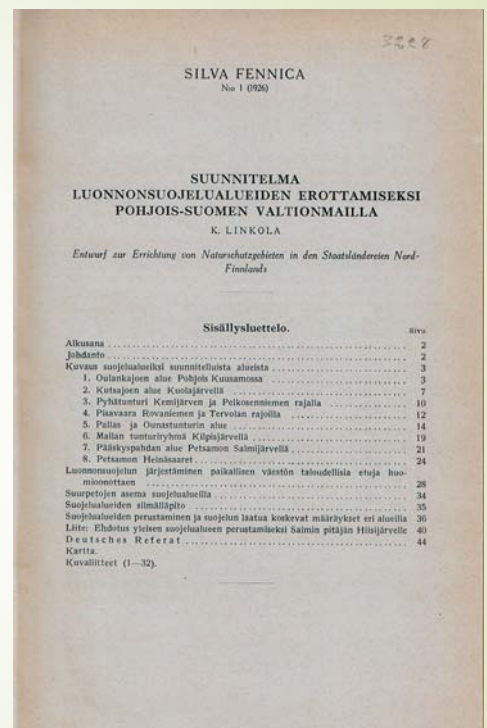
10.5.2019

1926: "lyhyiden artikkeleiden" sarja Silva Fennica

6

- ▶ Ajan mittapuulla "lyhyt artikkeli" vastasi pitkähköä nykyaikaista tiedeartikkeliä.
- ▶ Ensimmäisessä niteessä oli professori Kaarlo Linkolan suunnitelma luonnonsuojelualueista Pohjois-Suomen valtionmailla:
  - ▶ kaikki nykyisen Suomen alueelle ehdotetut kansallis- ja luonnonpuistot on perustettu.

Suomi metsäntutkimuksen edelläkävijänä – nykysovelluksia ja tulevaisuuden avauksia

10.5.2019

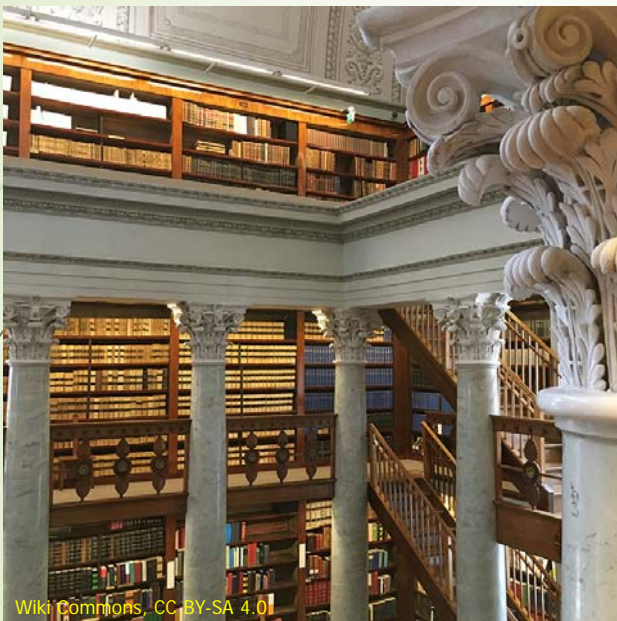
Julkaisuvaihto

7

- ▶ Painojulkaisemisen aikaan tieteelliset kirjastot kartuttivat kokoelmiaan julkaisuvaihdon avulla.
- ▶ Suomen Metsätieteellinen Seura aloitti julkaisuvaihdon 1914.
- ▶ Seuralla oli aluksi oma julkaisuarkisto, sittemmin kirjasto.
- ▶ Vuonna 1934 Seuralla oli julkaisuvaihtoa 323 ulkomaisen tieteellisen seuran, tutkimusorganisaation tai vastaavan kanssa,
  - ▶ merkittävä lisä metsätieteellisen kirjallisuuden saatavuuteen Suomessa.
- ▶ Vuonna 1939 Metsätalon valmistuttua Seuran kirjasto muutti samoihin tiloihin Helsingin yliopiston metsäkirjaston kanssa.
- ▶ Vuonna 1955 Seuran kirjasto siirtyi metsäkirjaston hoidettavaksi.

Moderni tiedejulkaiseminen: kirjasto taskussa

8

Wiki Commons, CC BY-SA 4.0

Pekka Nygren, CC BY-SA 4.0

Paperilta biteiksi

9

- 1994 Silva Fennicasta tulee Seuran pääjulkaisusarja julkaisukielenä englanti, perustetaan suomenkielinen Metsätieteen aikakauskirja.
  - Acta Forestalia Fennica jää elämään monografiasarjana (erityisesti väitöskirjat) vuoteen 2000 asti.
- 1994 artikkelitiivistelmien verkkojulkaisu alkaa.
- 1998 artikkeleiden kokotekstien rinnakkaisjulkaisu vapaasti luettavina Internetissä alkaa.
- 2005 sähköinen väitöskirjasarja Dissertationes Forestales perustetaan.
- 2013 Silva Fennican painaminen loppuu.
- 2017 Metsätieteen aikakauskirjan painaminen loppuu.

Artikkelista verkkosivuksi

10

- Sähköinen julkaiseminen mahdollistaa artikkelin laajentamisen hyvin linkitetyksi verkkosivustoksi:
  - suorat linkit kirjallisuusviitteisiin,
  - metsätieteissä hyödylliset karttalinkitykset,
  - mahdollisuus julkaista tausta-aineistoja, joille "ei ollut tilaa" painojulkaisussa,
  - mahdollisuus elävöittää esitystä esim. videoilla,
  - mielikuviutus rajana.
- Metatiedot suoraan artikkelisivulta tietokantoihin.
- Yhtenäinen kansainvälinen viittauskäytäntö DOI:n avulla.
- Löydettävissä kaikkialta maailmasta.

Suomen Metsätieteellisen Seuran julkaisut 2019

11

- www.silvafennica.fi
  - kuuluu Scopusissa metsäsarjojen viitatuimpaan viidennekseen (2017),
  - vierailijoita 163 maasta (2018),
  - Acta Forestalia Fennican ja Silva Fennican digitoidut arkistot vuodesta nykykäytännön mukaisin metatiedoin (1913 alkaen).
- Silva Fennica täyttää rahoittajien (Suomen Akatemia, EU, Plan S) avoimuusvaatimukset:
  - tekijänoikeus säilyy kirjoittajalla,
  - kansainvälinen käyttölisenssi.

Suomen Metsätieteellisen Seuran julkaisut 2019

12

- www.metsatieteenaikakauskirja.fi
  - vertaisarvioituja artikkeleita ja tietokirjoituksia Suomen metsistä kotimaisilla kielillä kotimaiselle yleisölle,
  - täyttää avoimuusvaatimukset.

- www.dissertationesforestales.fi
  - suomalaiset metsätieteiden väitöskirjat yhdellä sivustolla vapaasti luettavissa.
- Tarjoamme suomalaiselle tiedeyhteisölle kansainvälisen tason julkaisupalvelut – myös suomeksi.

Apurahatoiminnan alku

13

- Metsätieteellinen seura jakoi ensimmäiset apurahat 1917
  - saajina Väinö Auer, Pekka Kokkonen, Kaarlo Linkola ja Eino Saari,
  - kaikista tuli myöhemmin professoreja.
- Metsäylioppilaiden sankarirahasto Seuran hoidettavaksi 1919.
- Lauri Ilvessalon tutkimusrahasto 1933 (nykyisin Lauri ja Yrjö Ilvessalon rahasto):
  - "Suomen kansalaisille kotimaassa suoritettavia, selvästi metsätieteiden alaan kuuluvia tutkimuksia varten. Poikkeuksellisesti voidaan avustusta antaa myös ulkomailla suoritettaviin tutkimuksiin".

Nykyinen apurahatoiminta

14

- Seuran hallinnassa on kuusi rahastoa, kirjanpitoarvoltaan yhteensä n. 3 M€,
  - neljä lahjoittajan tahtoon sidottua rahastoa,
  - kaksi vapaata rahastoa.
- Ilvessalon rahastoa perustettaessa tehdyt linjaukset ovat pääosin voimassa,
  - "suomalaisuus": apurahan saajan on suoritettava tohtorintutkintoa suomalaisessa yliopistossa tai hänen on työskenneltävä suomalaisessa tutkimusorganisaatiossa.
- Pienenä rahoittaja Seura myöntää yleensä apurahoja lupaavan väitöskirjan loppuvaiheeseen tai uuden tutkimusidean ensimmäisenä rahoituksena.

Vuoden 2019 tutkimusapurahat

15

- ▶ Fatemeh Ajalloeian: Human impacts on environments through the Late Holocene in Inari Lapland
- ▶ Yiyang Ding: The significance of tree and understory roots and mycorrhizas in storing carbon into forest soil
- ▶ Mawa Karambiri: Gender, diversity and policy networks: decisions over forest conversion, conservation and biomass production in sub-Saharan Africa
- ▶ Heikki Kihari: Effects of N Deposition on Peatland Ericaceous Mycorrhizal Symbioses and C Sink Potential
- ▶ Tuija Maliniemi: Pohjois-Suomen lehtometsien huonosti tunnetut pitkäaikaismuutokset ja nykytila
- ▶ Aino Roininen: Männynjuurikäävän torjunta sienivirusten avulla
- ▶ Katri Savolainen: Metsäesikoululaisten fyysinen ja psyykinen hyvinvointi ja luontosuhteen kehitys

IUFRO-toiminnan rahoitus

16

- ▶ IUFRO, International Union of Forest Research Organisations, on kansainvälinen metsäntutkimusta tekevien organisaatioiden yhdistys,
  - ▶ 15 000 tutkijaa 700 organisaatiossa 110 maassa.
- ▶ Seura tekee päätökset Metsämiesten säätiön myöntämistä apurahoista IUFRO-toimintaan:
  - ▶ toimihenkilötehtävien rahoitus,
  - ▶ IUFRO-kokoukset Suomessa,
  - ▶ uran alkuvaiheessa olevien tutkijoiden osallistuminen kansainvälisiin IUFRO-kokouksiin.
- ▶ Yli 30 suomalaista toimii IUFRO:n vapaaehtoistehtävissä.
- ▶ IUFRO:n 21-jäsenisessä kansainvälisessä johtokunnassa on 3 suomalaista

Yleisötilaisuudet

- Tule itse tutustumaan: Metsätieteen päivä 20.11.2019 Tieteiden talossa (Kirkkokatu 6, Helsinki),
  - teemana 2014 metsälain vaikutukset metsissä,
  - tarkastelemme metsää, emme ainoastaan puuntuotantoa,
  - mikä on muuttunut,
  - uudet uhanalaisten kasvupaikkojen ja lajien punaiset listat.
- Metsäbiologian kerhon kevätaspektiretkeily 21.5.2019
- Seuraa sivustoa www.metsatieteellinenseura.fi.